ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1971

Vyhlásené: 17.03.1971 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

14

NARIADENIE VLÁDY
Československej socialistickej republiky
zo 4. marca 1971
o finančnom hospodárení štátnych a ďalších hospodárskych organizácií

Vláda Československej socialistickej republiky nariaďuje podľa § 9 zákona č. 83/1966 Zb. o štvrtom päťročnom pláne rozvoja národného hospodárstva Československej socialistickej republiky, podľa § 30 zákona č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu a na vykonanie Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. a zákona č. 134/1970 Zb. o pravidlách štátneho rozpočtu československej federácie a o zásadách hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami štátnych rozpočtov federácie a republík (rozpočtové pravidlá):

Úvodné ustanovenia

§ 1

Finančné hospodárenie je súčasťou sústavy plánovitého riadenia hospodárstva. Finančné plány, finančné ekonomické nástroje a zásady finančného hospodárenia aktívne pôsobia pri zostavovaní štátneho plánu a hospodárskych plánov na ich efektívnosť, po zostavení plánu zabezpečujú jeho realizáciu a reagujú na odchýlky vznikajúce v priebehu plnenia plánu. Finančné hospodárenie je usporiadané tak, aby spoluvytváralo hmotnú zainteresovanosť na dobrých výsledkoch hospodárenia.

§ 2

(1) Ustanovenia prvej časti platia pre štátne hospodárske organizácie v priemysle a v stavebníctve, prípadne pre ďalšie štátne hospodárske organizácie, ktoré určí príslušná vláda.

(2) Ustanovenia druhej časti platia pre štátne hospodárske organizácie v pôsobnosti ministerstiev poľnohospodárstva a výživy na úseku poľnohospodárstva s výnimkou odborového riaditeľstva Poľnohospodárskych stavieb, projektových organizácií, vydavateľstiev a strojových počtovníckych staníc.

(3) Pre hospodárenie ostatných štátnych organizácií platia príslušné ustanovenia tretej časti.

(4) Ustanovenia štvrtej časti platia pre hospodárenie organizácií riadených národnými výbormi.

(5) Ustanoveniami piatej časti sa spravujú všetky orgány hospodárskeho riadenia a všetky socialistické organizácie.

(6) Spôsob hospodárenia organizácie sa spravuje ustanoveniami vzťahujúcimi sa na jej hlavnú činnosť, pokiaľ ďalej nie je ustanovené inak. V sporných prípadoch určí príslušné ministerstvo financií, ktoré ustanovenia prvej až štvrtej časti sa vzťahujú na príslušnú organizáciu.

(7) Ekonomické nástroje na zabezpečovanie oblastnej proporcionality ustanovujú osobitné predpisy.*)

§ 3

(1) Orgánmi hospodárskeho riadenia sa na účely tohto nariadenia rozumejú ústredné orgány, odborové riaditeľstvá a národné výbory.

(2) Výrobnou hospodárskou jednotkou sa na účely tohto nariadenia rozumie odborový podnik s pridruženými národnými podnikmi a účelovými organizáciami alebo trust podnikov pozostávajúci z odborového (generálneho) riaditeľstva a podriadených národných podnikov a účelových organizácií. Odborový podnik bez pridružených národných podnikov a účelových organizácií sa za výrobnú hospodársku jednotku považuje len z hľadiska plánovacieho stupňa; vytvára iba podnikové fondy a odborový fond technického rozvoja.

(3) Odborovým riaditeľstvom sa na účely tohto nariadenia rozumie riaditeľstvo výrobnej hospodárskej jednotky.

(4) Podnikom sa na účely tohto nariadenia (prvá až štvrtá časť) rozumie odborový podnik bez pridružených národných podnikov a účelových organizácií, hospodárska organizácia podriadená odborovému riaditeľstvu alebo národnému výboru, národný podnik alebo účelová organizácia pridružená k odborovému podniku, ako aj hospodárska organizácia priamo riadená ústredným orgánom. Ustanovenia o podnikoch sa obdobne vzťahujú na odborové riaditeľstvá, pokiaľ ide o ich vlastnú činnosť.

(5) Krajské národné výbory plnia voči hospodárstvu riadenému národnými výbormi všetkých stupňov na území kraja funkciu podobnú funkcii ústredného orgánu. Národné výbory všetkých stupňov voči podnikom nimi priamo riadeným plnia obdobné funkcie ako odborové riaditeľstvá (ďalej len „riadiace národné výbory“).

(6) Pokiaľ toto nariadenie ustanovuje povinnosť vykonávať odvody do štátneho rozpočtu, rozumie sa tým pre odvody podnikov riadených federálnymi orgánmi štátny rozpočet federácie, pre odvody podnikov riadených orgánmi republík štátny rozpočet Českej socialistickej republiky alebo Slovenskej socialistickej republiky podľa sídla podniku.

PRVÁ ČASŤ
ŠTÁTNE HOSPODÁRSKE ORGANIZÁCIE V PRIEMYSLE A STAVEBNÍCTVE

Hlava 1

Použitie zisku alebo hrubého dôchodku a odpisov v podnikoch

§ 4
Základné finančné zdroje podnikov

(1) Podniky vytvárajú finančné zdroje, z ktorých sa časť odvádza formou daní a odvodov na potreby spoločnosti, časť sa ponecháva na potreby podnikov.

(2) Základným finančným zdrojom podnikov, ktoré sú daňovníkmi dane zo zisku**) alebo dôchodkovej dane,***) je zisk v zmysle príslušných daňových zákonov.

(3) Základným finančným zdrojom podnikov vykonávajúcich odvody z hrubého dôchodku je hrubý dôchodok, ktorý sa vypočítava takto:

a) hrubý dôchodok podniku tvoria tržby z výrobných činností, odovzdania výrobkov, prác a služieb, aktivovania investícií, aktivovania materiálu, tržby z nevýrobných činností, ostatné výnosy, ako aj cenové prirážky (zrážky, pevné odvody) a dotácie zvyšujúce tržby po odpočítaní:
   - nákupnej ceny predaných zásob, dane z obratu, tržby za predané základné prostriedky, prídelov do rizikového fondu podnikov (v prípadoch, keď sa rizikový fond tvorí z tržieb) a ostatných položiek skracujúcich tržby a výnosy,
   - materiálnych nákladov (spotreba materiálu, výkony výrobnej povahy, odpisy základných prostriedkov včítane zostatkovej ceny pri ich vyradení a odpisy z predmetov postupnej spotreby),
   - nákladov na služby a výdavkov nevýrobnej povahy (včítane príspevkov odborovému riaditeľstvu na úhradu nákladov vlastnej činnosti odborového riaditeľstva);

b) pokiaľ vláda ČSSR neustanoví inak, pripočítava sa k hrubému dôchodku prírastok, prípadne sa odpočíta úbytok stavu nedokončených výrobkov, zásob polotovarov vlastnej výroby, výrobkov a zvierat a zmeny zostatkov časového rozlíšenia výnosov a materiálnych nákladov;

c) podrobnú náplň jednotlivých zložiek tvorby hrubého dôchodku podľa písmen a) a b) ustanovujú predpisy o účtovníctve;*)

d) za dotácie zvyšujúce tržby sa považujú dotácie k cenám a intervencie k predajným cenám. Dotácie, intervencie a príspevky poskytnuté na základe faktúr sú súčasťou tržieb. Odborové riaditeľstvo zahŕňa do ostatných výnosov aj príspevky od podnikov na úhradu nákladov svojej činnosti.

(4) Základným finančným zdrojom podnikov vykonávajúcich odvod zo zisku**) je zisk, ktorý tvorí hrubý dôchodok vypočítaný podľa odseku 3 po odpočítaní mzdových a ostatných osobných nákladov.

§ 5
Použitie zisku v podnikoch, ktoré sú daňovníkmi dane zo zisku alebo dôchodkovej dane

(1) Podnik, ktorý je daňovníkom dane zo zisku alebo dôchodkovej dane, je povinný použiť zisk najprv na splnenie svojich povinností, a to

a) predovšetkým na úhradu daní a odvodov do štátneho rozpočtu alebo do rozpočtu národného výboru,

b) na odvody odborovému riaditeľstvu,

c) na splnenie ostatných svojich povinností.

(2) Po vykonaní úhrad podľa odseku 1 používa podnik zisk najmä na tvorbu a doplnenie

a) rezervného fondu,

b) fondu výstavby,

c) obratového fondu,

d) fondu kultúrnych a sociálnych potrieb,

e) fondu odmien,

f) ďalších účelových fondov.

§ 6
Použitie hrubého dôchodku alebo zisku v podnikoch, ktoré vykonávajú odvod z hrubého dôchodku alebo zo zisku

(1) Hrubý dôchodok alebo zisk je podnik povinný použiť najprv na splnenie svojich povinností, a to

a) predovšetkým na odvody do štátneho rozpočtu alebo do rozpočtu národného výboru,

b) na úhradu poistného,***) poplatkov, úrokov, mánk, škôd a obdobných záväzkov, ako aj pokút, penále a iných sankcií,

c) na úhradu záväzkov vyplývajúcich z úverov na mzdy,

d) na odvody odborovému riaditeľstvu.

(2) Po vykonaní úhrad podľa odseku 1 používa podnik hrubý dôchodok alebo zisk najmä na tvorbu a dopĺňanie

a) rezervného fondu,

b) fondu výstavby,

c) obratového fondu,

d) fondu kultúrnych a sociálnych potrieb,

e) ďalších účelových fondov,

f) fondu odmien (v podnikoch, ktoré vykonávajú odvod zo zisku) alebo fondu pracujúcich a v jeho rámci fondu odmien (v podnikoch, ktoré vykonávajú odvod z hrubého dôchodku).

§ 7
Použitie odpisov základných prostriedkov

Odpisy základných prostriedkov používajú podniky:

a) na odvod z odpisov základných prostriedkov (§ 12),

b) na prídely do fondu výstavby (§ 18),

c) na odvod pre znovurozdelenie prostriedkov podľa § 24 a § 25.

Odvody podnikov

§ 8

(1) Podniky, ktoré sú daňovníkmi dane zo zisku alebo dôchodkovej dane, vykonávajú z vytvoreného zisku a z odpisov len tieto odvody:

a) odvod z odpisov základných prostriedkov (§ 12),

b) dodatkové odvody a odvody odborovému riaditeľstvu (§ 13),

c) odvod za odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe (§ 14).

(2) Ostatné podniky vykonávajú z vytvoreného hrubého dôchodku (§ 4 ods. 3) alebo zo zisku (§ 4 ods. 4) a z odpisov tieto odvody:

a) odvod z hrubého dôchodku alebo zo zisku (§ 9),

b) odvod zo základných prostriedkov a zo zásob (§ 10),

c) stabilizačný odvod (§ 11),

d) odvod z odpisov základných prostriedkov (§ 12),

e) dodatkové odvody a odvody odborovému riaditeľstvu (§ 13),

f) odvod za odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe (§ 14).

§ 9
Odvod z hrubého dôchodku alebo zo zisku

(1) Základom pre výpočet odvodu z hrubého dôchodku podľa § 5 zákona č. 83/1966 Zb. o štvrtom päťročnom pláne rozvoja národného hospodárstva Československej socialistickej republiky (ďalej len „zákon“) je hrubý dôchodok (§ 4) znížený o odvody zo základných prostriedkov a zo zásob, o odvod poľnohospodárskej dane, o platené poistné,*) o odvody odborovému riaditeľstvu do fondov technického rozvoja, geologických prác a škôd a náhrad a o odvod za odňatie poľnohospodárskej pôdy podľa § 14 ods. 2, ako aj o odvody do cestného fondu.

(2) V prípadoch, keď podnik vykonáva odvod zo zisku, je základom pre výpočet odvodu:

a) zisk (§ 4) znížený o prídely zo zisku do fondu odmien do ustanovenej minimálnej výšky fondu a o odvody zo základných prostriedkov a zo zásob, o odvod poľnohospodárskej dane, o platené poistné,*) o odvody odborovému riaditeľstvu do fondov technického rozvoja, geologických prác a škôd a náhrad a o odvod za odňatie poľnohospodárskej pôdy podľa § 14 ods. 2, ako aj o odvody do cestného fondu;

b) objem všetkých výplat z fondu pracujúcich.

(3) Odvody z hrubého dôchodku alebo zo zisku vykonávajú podniky preddavkove mesačne z hrubého dôchodku alebo zo zisku dosiahnutého od začiatku roka do konca predchádzajúceho mesiaca po odpočítaní odvodov za predchádzajúce mesiace, s výnimkou preddavku za január; súčasťou odvodu zo zisku je aj odvod vypočítaný z úhrnu všetkých výplat z fondu pracujúcich vykonaných od začiatku roka do konca predchádzajúceho mesiaca. V mesiaci januári odvedie podnik preddavok vo výške odvodu z hrubého dôchodku alebo zo zisku za január minulého roka. Tieto preddavky sa zúčtujú podľa ustanovenia § 15.

(4) Odvody z hrubého dôchodku alebo zo zisku platia podniky do štátneho rozpočtu.

(5) Súčasťou odvodu z hrubého dôchodku alebo zo zisku je poistné nemocenského poistenia.

§ 10
Odvody zo základných prostriedkov a zo zásob

(1) Odvody zo základných prostriedkov podľa § 6 zákona vykonáva podnik zo zostatkovej ceny základných prostriedkov (včítane základných prostriedkov v rezerve), z ceny užívaných investícií a z nedokončených investícií, ktorých výstavba bola uložená ako štátna úloha, ktoré neboli v ustanovenej lehote ukončené.

(2) Podniky nie sú povinné vykonávať odvod:

a) zo základných prostriedkov slúžiacich ako samostatné zariadenia**) prevažne na bytové, zdravotnícke, rehabilitačné, výchovné, kultúrne a telovýchovné účely, na rekreáciu vlastných zamestnancov (včítane pionierskej rekreácie ROH) a na závodné stravovanie a ubytovanie,

b) zo samostatných základných prostriedkov slúžiacich výlučne na zlepšenie čistoty vody a ovzdušia, na zaistenie bezpečnosti a na ochranu zdravia pracujúcich,

c) zo základných prostriedkov slúžiacich výlučne na účely civilnej obrany a zvláštne úlohy a zo samostatných investícií rozpočtového plánu a civilnej obrany, pokiaľ sa nevyužívajú pri plnení úloh štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva,

d) zo základných prostriedkov v konzervácii,

e) z pozemkov,

f) z cestných komunikácií s verejnou prevádzkou,

g) zo základných prostriedkov prenajatých a použitých na účely uvedené v písmenách a) až c).

(3) Odvod zo zásob podľa § 7 zákona vykonáva podnik zo všetkých zásob včítane zostatkovej ceny predmetov postupnej spotreby v používaní a z nákladov budúcich období.

(4) Odvod zo základných prostriedkov a odvod zo zásob vykonáva podnik mesačne do štátneho rozpočtu vo výške jednej dvanástiny percentnej sadzby ustanovenej pre ročný odvod podľa stavu k poslednému dňu predchádzajúceho mesiaca.

§ 11
Stabilizačný odvod

(1) Stabilizačný odvod podľa § 8 ods. 1 a 2 zákona platia do štátneho rozpočtu podniky, ktoré vykonávajú odvod z hrubého dôchodku alebo odvod zo zisku.

(2) Priemerná ročná mzda podľa § 8 ods. 1 zákona sa odvodzuje z počtu pracovníkov a z objemu tvorby mzdových prostriedkov (bez plánovaných ostatných osobných výdavkov) vyplývajúcich z plánu podniku upraveného na základe rozpisu štátneho plánu a štátneho rozpočtu na rok 1966 k 31. decembru 1965.

(3) Objemom vyplatených miezd podľa § 8 ods. 1 a 2 zákona sa rozumie úhrn všetkých prostriedkov skutočne vyplatených podnikom v bežnom roku z fondu pracujúcich bez ostatných osobných výdavkov.

(4) Ročným prírastkom (úbytkom) počtu pracovníkov podľa § 8 ods. 2 zákona sa rozumie rozdiel medzi skutočným priemerným počtom pracovníkov v bežnom a predchádzajúcom roku.*)

(5) Zo zvýšenia (zníženia) stabilizačného odvodu podľa § 8 ods. 2 zákona sa ustanovujú tieto odchýlky:

a) pre určenie ročného prírastku (úbytku) počtu pracovníkov podniku sa nezapočítava prírastok (úbytok) počtu pracovníkov v oblastiach ustanovených vládou republiky a prírastok (úbytok) počtu pracovníkov so zmenenou pracovnou schopnosťou;

b) v stavebnej výrobe uskutočňovanej v miestach sústredenej investičnej výstavby a v úzkoprofilových odboroch výroby stavebných hmôt tvorí zvýšenie stabilizačného odvodu 0,3 % objemu vyplatených miezd za každé 1 % ročného prírastku počtu pracovníkov;

c) v okresoch s mimoriadne nízkou intenzitou zamestnanosti obyvateľstva ustanovených vládou republiky tvorí zvýšenie stabilizačného odvodu 0,5 % objemu vyplatených miezd za každé 1 % ročného prírastku počtu pracovníkov.

(6) Zvýšenie stabilizačného odvodu podľa § 8 ods. 2 zákona tvorí najviac 4 % a v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje ustanovenie odseku 5 písm. b) a c), najviac 2 % objemu vyplatených miezd. Vláda ČSR alebo SSR môže na návrh Ministerstva financií ČSR alebo SSR prerokovaný s ústredným orgánom nadriadeným podniku zvýšiť stabilizačný odvod nad toto obmedzenie pri podnikoch, ktoré neúmerne zvyšujú zamestnanosť na úkor efektívnosti hospodárenia alebo inak v rozpore so spoločenským záujmom. Pri podnikoch riadených federálnymi orgánmi patrí toto oprávnenie vláde ČSSR na návrh Federálneho ministerstva financií prerokovaný s ústredným orgánom nadriadeným podniku.

(7) Podmienky stabilizačného odvodu pre novobudované veľké podniky a veľké závody ustanoví vláda ČSR alebo SSR individuálne pri schvaľovaní projektovej (investičnej) úlohy na návrh príslušného ústredného orgánu s prihliadnutím na ekonomickú efektívnosť nových kapacít, a to

na čas ich uvádzania do prevádzky. Pri novobudovaných veľkých podnikoch a veľkých závodoch riadených federálnymi orgánmi patrí toto oprávnenie vláde ČSSR. Pre ostatné novobudované podniky a veľké závody, ktorým vláda projektovú (investičnú) úlohu neschvaľuje, a pri veľkých rekonštrukciách a modernizáciách jestvujúcich závodov ustanoví podmienky stabilizačného odvodu Federálne ministerstvo financií, ak ide o podniky a závody riadené federálnymi orgánmi, v ostatných prípadoch Ministerstvo financií ČSR alebo Ministerstvo financií SSR, a to vždy na návrh príslušného ústredného orgánu.

(8) Orgán priamo nadriadený podniku môže po dohode s príslušnou finančnou správou upraviť priemernú ročnú mzdu podľa odseku 2, prípadne základ pre výpočet prírastku (úbytku) počtu pracovníkov podľa odseku 4, v prípadoch odôvodnených podstatnými organizačnými zmenami.

(9) Stabilizačný odvod sa platí mesačne preddavkove (§ 15) vo výške jednej dvanástiny plánovanej sumy ročného odvodu. Orgán priamo nadriadený podniku môže po dohode s príslušným ministerstvom financií povoliť zmenu výšky mesačných preddavkov, najmä z dôvodov sezónnych výkyvov.

§ 12
Odvod z odpisov základných prostriedkov

(1) Podnik odvádza na osobitný účet štátu sumu odpisov základných prostriedkov vo výške vypočítanej zo základu (odsek 2) 1,5 násobkom priemernej podnikovej sadzby odpisov v roku 1966 zníženej o priemernú sadzbu odpisov pripadajúcu na generálne opravy. Odvod sa vykonáva v každom roku rovnakou sumou, kým celková suma odvedených odpisov nedosiahne základ; do tejto celkovej sumy sa započítavajú i odvody z odpisov vykonané pred účinnosťou tohto nariadenia.

(2) Základom pre ustanovenie ročného odvodu je zostatková cena základných prostriedkov a objem nedokončenej výstavby podľa stavu k 31. decembru 1966 (v cenách a podľa metodiky na rok 1966). Tento základ môže podnik znížiť:

a) o sumu vynaloženú na investičnú výstavbu v roku 1966 (pri schválených experimentoch i v roku 1965) do výšky prídelu z hrubého dôchodku alebo zo zisku a z investičného úveru,

b) o zostatkovú cenu k 31. decembru 1966 (v cenách a metodike roku 1966) základných prostriedkov prevedených k 1. januáru 1967 do zásob,

c) o zostatkovú cenu základných prostriedkov slúžiacich výlučne na účely civilnej obrany a zvláštne úlohy a samostatných investícií rozpočtového plánu a civilnej obrany, pokiaľ sa nevyužívajú pri plnení úloh štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva,

d) o zostatkovú cenu základných prostriedkov v konzervácii, ktoré sa neodpisujú; v prípade zrušenia konzervácie po 1. januári 1967 sa zostatková cena týchto základných prostriedkov pripočíta k základu pre ustanovenie ročného odvodu,

e) o zostatkovú cenu základných prostriedkov obstaraných z prostriedkov Revolučného odborového hnutia, podnikového fondu pracujúcich alebo pobádacieho fondu bez ohľadu na čas obstarania a fondu kultúrnych a sociálnych potrieb (do výšky prevodu z tohto fondu do fondu obnovy, prípadne odborovej výstavby),

f) o cenu pozemkov, ak je obsiahnutá v základe.

(3) Odvod z odpisov základných prostriedkov vykonáva podnik mesačne vo výške jednej dvanástiny ročného odvodu.

(4) Pri prevode základných prostriedkov zostáva odovzdávajúcemu podniku povinnosť platiť odvod z odpisov základných prostriedkov, pokiaľ sa s preberajúcou organizáciou nedohodne o prevzatí tejto povinnosti.

(5) Podnik nevykonáva odvod z odpisov základných prostriedkov, ak zostatková cena jeho základných prostriedkov k 31. decembru predchádzajúceho roka tvorí menej než 40 % ich obstarávacej ceny. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na povolené odklady odvodov z odpisov.

(6) Ministerstvo financií ČSR alebo SSR môže v súlade so zámermi štátnej hospodárskej politiky na návrh príslušných ústredných orgánov alebo krajských národných výborov znížiť, prípadne odpustiť podniku povinnosť platiť odvod z odpisov základných prostriedkov; pri podnikoch riadených federálnymi orgánmi patrí toto oprávnenie Federálnemu ministerstvu financií.

(7) Podnik nie je povinný odviesť sumu odvodu z odpisov základných prostriedkov presahujúcu 95 % odpisov vytvorených v bežnom roku. Ustanovenie odseku 5 druhej vety platí obdobne.

§ 13
Dodatkové odvody a odvody odborovému riaditeľstvu

(1) Podnikom sa môžu uložiť len tieto dodatkové odvody:

a) na odčerpanie prostriedkov, ktoré podnik získal porušením cenových predpisov; podrobnosti ustanovujú cenové predpisy;

b) odvod vo forme prirážky k odvodu zo zisku alebo z hrubého dôchodku (prirážky k poistnému nemocenského poistenia) podľa osobitných predpisov,*) ak nie je inštalované alebo riadne v prevádzke zariadenie na ochranu pracovníkov alebo ak zariadenie závodov nevyhovuje predpisom o bezpečnosti práce alebo zdravotníckym predpisom;

c) odvody pre znovurozdelenie prostriedkov podľa § 24 a § 25 a odvody do odborových fondov technického rozvoja, geologických prác a fondu škôd a náhrad, pokiaľ sú zriadené;

d) odvod za výrobky s nedostatočnou akosťou alebo výrobky technicky zastarané, a to podľa osobitných predpisov;**)

e) odvod na úhradu nákladov na preškoľovanie a hmotné zabezpečenie pracovníkov uvoľňovaných a premiestňovaných v súvislosti s likvidáciou neefektívnych prevádzok a s inými racionalizačnými opatreniami pred nástupom do nového zamestnania (§ 15 ods. 5);

f) odvod stavebných podnikov, ktorý ustanoví vláda ČSSR v percentách z jednotnej základne, ktorú na tento účel určí;

g) odvod za prekročenie limitu mzdových prostriedkov uhrádzaných predovšetkým z fondu odmien, prípadne zo zisku alebo z hrubého dôchodku; podrobnosti ustanovujú osobitné predpisy.***)

(2) Podniky ďalej prispievajú odborovému riaditeľstvu na úhradu nákladov činnosti odborového riaditeľstva.

(3) Výšku odvodov do odborových fondov podľa odseku 1 písm. c) a výšku príspevkov podľa odseku 2 určí odborové riaditeľstvo sadzbami, ktoré sú jednotné pre všetky podriadené podniky, a to zo základu, podľa pravidiel a na čas, ktoré určí štatút výrobnej hospodárskej jednotky.

(4) Odvody podľa odseku 1 písm. a), b), d) a g) sa vykonávajú do štátneho rozpočtu, ak nie je ustanovené inak.

§ 14
Odvod za odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe

(1) Pri trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe†) sa platí odvod z investičných prostriedkov do fondov na zúrodnenie pôdy,††) a to z rovnakých zdrojov, z ktorých sa financuje príslušná stavba. Potrebné prostriedky sa zahŕňajú do iných investícií.

(2) Za dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe sa odvádzajú po dobu odňatia každoročne do fondov na zúrodnenie pôdy sumy podľa osobitných predpisov;*) odvod sa platí zo zisku alebo z hrubého dôchodku podniku.

(3) Za dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe na zariadenie staveniska platí odvod investor z investičných prostriedkov.

(4) Odvod za odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe pre investičnú výstavbu zvyšuje obstarávaciu cenu stavby.

§ 15
Spôsob vykonávania odvodov

(1) Odvody do štátneho rozpočtu sa platia na bankové účty štátneho rozpočtu. Odvod z odpisov základných prostriedkov sa platí na osobitný účet štátu.

(2) Mesačné odvody (preddavky na odvody) sa vykonávajú najneskôr tretí deň pred koncom každého mesiaca. Vyrovnanie týchto preddavkových odvodov s celoročnou povinnosťou odvodu sa musí vykonať tak, aby sa mohlo zahrnúť ešte do ročného vyúčtovania.

(3) Ak nevykoná podnik, prípadne odborové riaditeľstvo odvody podľa odsekov 1 a 2 včas a v plnej výške, zaplatí príjemcovi za každý deň omeškania pokutu vo výške 1 ‰ z včas neodvedenej sumy. Zo súm včas neodvedených odborovému riaditeľstvu zaplatí podnik pokutu vo výške určenej štatútom výrobnej hospodárskej jednotky. Pokuta sa neplatí za čas, po ktorý zdržanie vykonateľnej platby spôsobil peňažný ústav.

(4) Výnimky pri sezónnych odvetviach môže povoliť Ministerstvo financií ČSR alebo SSR. Ak ide o podniky riadené federálnymi orgánmi, patrí toto oprávnenie Federálnemu ministerstvu financií.

(5) Odvod podľa § 13 ods. 1 písm. e) vykonávajú štvrťročne:

a) odborové riaditeľstvá a hospodárske organizácie priamo riadené ústredným orgánom do osobitného fondu zriadeného na Ministerstve financií ČSR alebo SSR jednorazovou sumou za každého uvoľneného pracovníka v príslušnom štvrťroku vo výške 60 % priemernej mesačnej mzdy dosiahnutej vo výrobnej hospodárskej jednotke (hospodárskej organizácii) za minulý rok, a to najneskôr do 25. dňa po uplynutí štvrťroka; odborové riaditeľstvá a hospodárske organizácie priamo riadené federálnymi ústrednými orgánmi vykonávajú tento odvod do osobitného fondu zriadeného na Federálnom ministerstve financií,

b) hospodárske organizácie podriadené odborovému riaditeľstvu tomuto odborovému riaditeľstvu vo výške a lehote ním určenej.

Ustanovenie odseku 3 platí obdobne.

Fondy podnikov

§ 16
Rezervný fond

(1) Na krytie výkyvov v hospodárení je podnik povinný vytvoriť si rezervný fond, ktorého minimálnu výšku ustanoví vláda ČSSR.

(2) Pokiaľ rezervný fond nedosahuje minimálnu výšku, môžu sa jeho prostriedky použiť len na zabezpečenie úhrady mzdových a ostatných osobných nákladov, minimálneho prídelu do fondu kultúrnych a sociálnych potrieb a v organizáciách vykonávajúcich odvod zo zisku aj na zabezpečenie výplaty prémií a odmien s výnimkou odmien vedúcich hospodárskych pracovníkov,

odmien pri významných životných a pracovných jubileách, vernostných prídavkov a stabilizačných odmien. Iba sumy, ktoré prevyšujú minimálnu výšku, môže podnik použiť i na ostatné účely, pokiaľ vláda ČSSR neustanoví inak.

(3) Použitie rezervného fondu na účely, na ktoré sú zriadené fondy podnikov, sa uskutočňuje prevodom do týchto fondov, v ostatných prípadoch dotáciou k výsledku hospodárenia.

(4) Pokiaľ sa nezachová minimálna výška rezervného fondu, nesmie podnik vyplácať podiely na hospodárskych výsledkoch.

§ 17
Rizikový fond

Podniky môžu vytvárať rizikový fond so súhlasom nadriadeného ústredného orgánu. Tento orgán môže ustanoviť, v ktorých podnikoch sa musí rizikový fond vytvárať. Spôsob tvorby a použitia tohto fondu ustanoví ústredný orgán po dohode s príslušným ministerstvom financií.

§ 18
Fond výstavby

(1) Na financovanie investičnej výstavby, jej projektovej prípravy a iných investícií je podnik povinný zriadiť si fond výstavby.

(2) Fond výstavby sa tvorí prídelom z odpisov základných prostriedkov, prídelom zo zisku alebo z hrubého dôchodku a ďalej z príjmov (tržieb) z predaja základných prostriedkov a investícií a z iných zdrojov podľa osobitných predpisov. Môže sa doplniť prídelmi od nadriadených orgánov (včítane účelových dotácií zo štátneho rozpočtu), príspevkami od iných podnikov a orgánov a prevodom z iných fondov.

(3) Prostriedky fondu výstavby sa používajú aj na splátky investičných úverov a pôžičiek a na príspevky a pôžičky iným investorom poskytované podľa osobitných predpisov.

§ 19
Fond kultúrnych a sociálnych potrieb

(1) Fond kultúrnych a sociálnych potrieb sa tvorí prídelom zo zisku alebo z hrubého dôchodku, a to minimálne vo výške ustanovenej vládou ČSSR. Dohodou medzi vedením podniku a príslušným orgánom Revolučného odborového hnutia v kolektívnej zmluve sa môže tento prídel zvýšiť; nesmú tým však byť ohrozené úhrady iných záväzkov a potrieb podniku.

(2) O použití prostriedkov fondu kultúrnych a sociálnych potrieb platí osobitný predpis.*)

(3) Fond kultúrnych a sociálnych potrieb sa môže zvýšiť prevodmi prostriedkov z rezervného fondu a z fondu pracujúcich (fondu odmien). Prevody prostriedkov z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb do iných fondov a na iné účely musí schváliť príslušný orgán Revolučného odborového hnutia; nie sú dovolené prevody do fondu pracujúcich (fondu odmien) a do rezervného fondu.

(4) Pokiaľ podnik nevykoná ustanovený minimálny prídel zo zisku alebo z hrubého dôchodku do fondu kultúrnych a sociálnych potrieb, nesmie vyplácať podiely na hospodárskych výsledkoch.

§ 20
Fond pracujúcich a fond odmien

(1) V podnikoch, ktoré vykonávajú odvod z hrubého dôchodku, sa vytvára fond pracujúcich a v jeho rámci fond odmien. Zdrojom fondu pracujúcich a fondu odmien je tá časť hrubého dôchodku, ktorá zostane podniku po úhrade jeho povinností a po tvorbe a doplnení ostatných fondov podľa § 6.

(2) V rámci fondu pracujúcich sa v podnikoch, ktoré vykonávajú odvod zo zisku (§ 9 ods. 2), vytvára fond odmien. Zdrojom fondu odmien je tá časť zisku, ktorá zostane podniku po úhrade jeho povinností a po vytvorení a doplnení ostatných fondov podľa § 6.

(3) V podnikoch, ktoré sú daňovníkmi dane zo zisku alebo dôchodkovej dane, sa vytvára fond odmien, ktorého zdrojom je tá časť zisku, ktorá zostane podniku po úhrade jeho povinností a po vytvorení a doplnení ostatných fondov podľa § 5.

(4) Fond pracujúcich (fond odmien) v podnikoch, ktoré vykonávajú odvod z hrubého dôchodku, a fond odmien podnikov, ktoré sú daňovníkmi dane zo zisku alebo dôchodkovej dane, a podnikov vykonávajúcich odvod zo zisku sa môže doplniť odmenami zo socialistického súťaženia, príspevkami a účelovými dotáciami od nadriadených, prípadne iných na to osobitne oprávnených orgánov, a prevodmi z rezervného fondu. Prevody z iných fondov do fondu pracujúcich (fondu odmien) a prevody medzi fondmi pracujúcich (fondmi odmien) podnikov nie sú prípustné.

(5) Podnik môže prideliť zo zisku alebo z hrubého dôchodku do fondu odmien (fondu pracujúcich) najviac sumu ustanovenú podľa osobitných predpisov. To platí obdobne pre tvorbu fondu odmien (fondu pracujúcich) z iných zdrojov.

(6) Prostriedky fondu pracujúcich sa používajú na výplatu všetkých odmien za prácu, a to v peňažnej i naturálnej forme. Prostriedky fondu odmien sa používajú na výplaty miezd, ktoré sa nezahŕňajú do nákladov podniku. Priame výplaty odmien za prácu z iných fondov a zdrojov nie sú prípustné.

(7) Z fondu pracujúcich (fondu odmien) podnikov vykonávajúcich odvod z hrubého dôchodku a z fondu odmien podnikov, ktoré sú daňovníkmi dane zo zisku alebo dôchodkovej dane, a podnikov vykonávajúcich odvod zo zisku je možné vnútri podniku po dohode s príslušným orgánom Revolučného odborového hnutia prevádzať prostriedky

a) do rezervného fondu,

b) po dosiahnutí minimálnej výšky rezervného fondu (§ 16) do všetkých ostatných fondov.

(8) Použitie fondu pracujúcich a fondu odmien a postup v prípade nesúladu medzi tvorbou prostriedkov na mzdy a ich potrebou ustanovia osobitné predpisy, prípadne kolektívne zmluvy.

§ 21
Financovanie obežných prostriedkov

(1) Obežné prostriedky podnikov sú kryté:

a) prostriedkami podnikov prevádzkovej povahy (obratový fond, stále pasíva, voľné prostriedky podnikových fondov, prechodne nerozdelený zisk alebo hrubý dôchodok a ostatné voľné prostriedky),

b) prevádzkovými úvermi,

c) finančnými prostriedkami poskytnutými na ten účel štátom.

(2) Ak banka odmietne úver, je podnik povinný financovať obežné prostriedky vylúčené z úverovania z vlastných zdrojov, prípadne z prostriedkov poskytnutých odborovým riaditeľstvám.

(3) Prírastky trvalej potreby obežných prostriedkov proti stavu k 1. januáru bežného roka sa kryjú vlastnými prostriedkami podnikov z rozdelenia zisku alebo hrubého dôchodku podľa § 5 ods. 2 alebo § 6 ods. 2, a to prídelom do obratového fondu. Podniky sú zbavené povinnosti financovať prírastok trvalej potreby obežných prostriedkov prídelom do obratového fondu, pokiaľ im tento prírastok úveruje Štátna banka československá podľa zásad pre úverovanie schválených vládou.

(4) Obratový fond slúži na krytie trvalej potreby obežných prostriedkov a jeho zdrojom sú prídely z vytvoreného zisku alebo hrubého dôchodku (po splnení daňových a odvodových povinností) podniku, prípadne dotácie z centralizovaných zdrojov nadriadeného orgánu.

§ 22
Náklady na technický rozvoj

(1) Náklady na výskumné a vývojové práce a iné výdavky na technický rozvoj pre potreby podniku sa zahŕňajú do výrobných nákladov podniku.

(2) Ústredné orgány (krajské národné výbory) môžu určiť minimálnu výšku rezerv na technický rozvoj vytváraných podnikmi v nákladoch.

Hlava 2

Použitie zisku alebo hrubého dôchodku výrobnou hospodárskou jednotkou

§ 23
Prostriedky výrobnej hospodárskej jednotky

(1) Odborové riaditeľstvo hospodári oddelene:

a) s vlastnými prostriedkami podnikového charakteru obdobne ako podniky; tieto prostriedky vytvára jednak z tržieb a výnosov vlastných a pridružených činností, jednak z príspevkov podnikov na úhradu nákladov činnosti,

b) s centralizovanými prostriedkami výrobnej hospodárskej jednotky vytváranými z dodatkových, prípadne iných odvodov podnikov a s prostriedkami získanými zo znovurozdelenia medzi výrobnými hospodárskymi jednotkami (§ 25),

c) s ďalšími prostriedkami podľa osobitných predpisov.

(2) Odborové riaditeľstvo vytvára z centralizovaných prostriedkov odborový rezervný fond a odborový fond technického rozvoja; môže tiež vytvárať (dopĺňať) rizikový fond obdobne podľa § 17 a ďalšie odborové účelové fondy. Nadriadený ústredný orgán môže tvorbu určitého účelového odborového fondu uložiť a určiť preň spôsob hospodárenia. Nadriadený ústredný orgán môže tiež ustanoviť minimálnu výšku odborového fondu technického rozvoja.

(3) Odborové riaditeľstvo, v pôsobnosti ktorého sa ťažia nerastné suroviny, môže vytvárať z centralizovaných prostriedkov, prípadne z prídelu od nadriadeného orgánu fond geologických prác. Tento fond slúži na financovanie predbežného a podrobného geologického prieskumu ložísk včítane prevodov preskúmaných zásob do vyšších kategórií alebo ich prehodnotenia. Prostriedky tohto fondu nemožno prevádzať do iných fondov a na iné účely. Pravidlá pre tvorbu fondu geologických prác a pre jeho použitie ustanoví Štátna plánovacia komisia po dohode s príslušnými ústrednými orgánmi.

(4) Odborové riaditeľstvá po odvode sumy podľa § 15 ods. 5 písm. a) hospodária oddelene aj s prostriedkami na náhradu nákladov na preškoľovanie a hmotné zabezpečenie pracovníkov pred nástupom do nového zamestnania, ktoré im odvádzajú hospodárske organizácie podľa § 15 ods. 5 písm. b).

(5) S ostatnými centralizovanými prostriedkami hospodári odborové riaditeľstvo podľa svojho rozhodnutia, a to v súlade s plánom. Nesmie však použiť centralizované prostriedky na krytie svojej podnikovej činnosti.

§ 24
Znovurozdelenie prostriedkov vnútri výrobnej hospodárskej jednotky

(1) Odborové riaditeľstvo vykonáva plánované znovurozdelenie zisku, prípadne hrubého dôchodku a odpisov v rámci výrobnej hospodárskej jednotky, a to tak, že centralizuje prostriedky od podnikov formou dodatkových odvodov a používa ich na poskytovanie dotácií podnikom.

(2) Dodatkové odvody podnikov sa určia podľa týchto zásad:

a) určujú sa na základe prepočtov plánovaných zdrojov a potrieb podnikov,

b) pri prepočte plánovaných potrieb sa okrem povinností vyplývajúcich z predpisov o daniach a odvodoch berú do úvahy dotácie podnikových fondov v ustanovenej minimálnej výške (pri fondoch kultúrnych a sociálnych potrieb do povolenej maximálnej výšky), plánované splátky investičných úverov, prv dohodnuté a v plánovanom roku zročné úhrady dlhodobých prevádzkových úverov, splátky dlhodobých prevádzkových úverov poskytnutých v plánovanom roku, prírastok trvalej potreby obežných prostriedkov, použitie vlastných finančných zdrojov na plánované investície a plánovaná dotácia do fondu pracujúcich (fondu odmien),

c) pri prepočte zdrojov sa v odôvodnených prípadoch po prerokovaní s podnikom a po dohode so Štátnou bankou československou môžu vziať do úvahy i voľné finančné zdroje z minulých rokov,

d) dodatkový odvod finančných zdrojov prevyšujúcich plánované potreby sa po vykonaní prepočtu určí v podnikoch podliehajúcich dani zo zisku percentnou sadzbou zo základne pre výpočet dane zo zisku, v podnikoch, ktoré vykonávajú odvod zo zisku alebo z hrubého dôchodku, spôsobom, ktorý určí nadriadený orgán; odvod z odpisov sa určí absolútnou sumou,

e) dodatkový odvod sa určí tak, aby sa ním podniku v pláne odčerpali najviac dve tretiny zisku zostávajúceho po úhrade daní a odvodov a zabezpečení plánovaných potrieb, pokiaľ vláda ČSSR neustanoví inak,

f) odborové riaditeľstvo môže popri výške dodatkového odvodu ustanovenej percentnou sadzbou určiť aj jeho minimálnu výšku, a to absolútnou sumou.

(3) Centralizované zdroje vytvorené z dodatkových odvodov podnikov používa odborové riaditeľstvo po vykonaní nevyhnutného znovurozdelenia na vytváranie odborových fondov a na úhradu dodatkových odvodov v rámci znovurozdelenia prostriedkov medzi výrobnými hospodárskymi jednotkami.

(4) Znovurozdelením prostriedkov sa nesmú zastierať rozdiely medzi dobre a zle hospodáriacimi podnikmi.

(5) Pri znovurozdeľovaní prostriedkov vnútri výrobnej hospodárskej jednotky s podnikmi na území oboch republík sú orgány vykonávajúce, prípadne navrhujúce znovurozdelenie povinné prerokovať návrhy na znovurozdelenie s príslušnými orgánmi druhej republiky.

(6) Dodatkové odvody a dotácie zo znovurozdelenia prostriedkov sa môžu v priebehu roka zmeniť len vtedy, ak dôjde k takej zmene záväznej úlohy alebo záväzného limitu plánu, že je nevyhnutné vykonať zmenu vzťahu podniku k výrobnej hospodárskej jednotke.

§ 25
Znovurozdelenie prostriedkov medzi výrobnými hospodárskymi jednotkami a medzi podnikmi priamo podriadenými ústrednému orgánu

(1) Znovurozdelenie prostriedkov medzi výrobnými hospodárskymi jednotkami vykonáva nadriadený ústredný orgán.

(2) Výrobné hospodárske jednotky vykonávajú dodatkové odvody do príslušného štátneho rozpočtu (do rozpočtovej kapitoly nadriadeného ústredného orgánu) a odtiaľ sa im taktiež poskytujú potrebné dotácie.

(3) Dodatkové odvody výrobných hospodárskych jednotiek sa určia obdobne podľa zásad ustanovených v § 24 ods. 2 a podľa týchto ďalších zásad:

a) pri prepočte dodatkového odvodu sa vezme do úvahy plánovaná centralizácia zdrojov na financovanie plánovaných odborových investícií a plánovaná tvorba odborového rezervného fondu a odborového fondu technického rozvoja,

b) dodatkový odvod výrobnej hospodárskej jednotky sa určí absolútnou sumou.

(4) Pri znovurozdelení prostriedkov nesmie byť úhrnná výška dotácií zo štátneho rozpočtu výrobným hospodárskym jednotkám väčšia než úhrn ich dodatkových odvodov do štátneho rozpočtu.

(5) Dotácie sa môžu výrobným hospodárskym jednotkám poskytovať v zásade len na plánované investície.

(6) Pri znovurozdeľovaní prostriedkov medzi výrobnými hospodárskymi jednotkami s podnikmi na území oboch republík sú orgány vykonávajúce, prípadne navrhujúce znovurozdelenie povinné prerokovať návrhy na znovurozdelenie s príslušnými orgánmi druhej republiky.

(7) Inak platí pre znovurozdelenie prostriedkov medzi výrobnými hospodárskymi jednotkami obdobne ustanovenie § 24.

(8) Ústredný orgán môže vykonávať znovurozdelenie prostriedkov obdobne podľa ustanovenia § 24 v priamo podriadených podnikoch.

Hlava 3

Ustanovenia spoločné pre podniky a výrobné hospodárske jednotky

§ 26
Prostriedky zo štátneho rozpočtu

Podniky a odborové riaditeľstvá môžu použiť prostriedky zo štátneho rozpočtu len na účely, na ktoré boli poskytnuté.

§ 27
Financovanie investičnej výstavby

(1) Zdrojom financovania investičnej výstavby sú predovšetkým vlastné prostriedky podnikov, ďalej bankový úver, zdroje centralizované u nadriadených orgánov, prostriedky štátneho rozpočtu, prípadne iné zdroje.

(2) Spôsob financovania investičnej výstavby, pravidlá výberového konania, zásady poskytovania dotácií na investície a zásady združovania investičných prostriedkov a úverovania investícií ustanovujú osobitné predpisy.

§ 28
Hodnotenie výsledkov

(1) Pri vypracovaní ročnej uzávierky zistí podnik definitívnu výšku zisku alebo hrubého dôchodku, vykoná zhodnotenie výsledkov hospodárenia za uplynulé obdobie, vykoná záverečné vyrovnanie svojich záväzkov a rozhodne o definitívnom rozdelení zisku alebo hrubého dôchodku. Rovnako postupuje i odborové riaditeľstvo za celú výrobnú hospodársku jednotku.

(2) Zostatky finančných prostriedkov podniku a výrobnej hospodárskej jednotky sa koncom roka prevádzajú do nasledujúceho roka.

DRUHÁ ČASŤ
ŠTÁTNE HOSPODÁRSKE ORGANIZÁCIE V PÔSOBNOSTI MINISTERSTIEV POĽNOHOSPODÁRSTVA A VÝŽIVY NA ÚSEKU POĽNOHOSPODÁRSTVA

§ 29

Ustanovenia tejto časti sa vzťahujú na tieto podniky v pôsobnosti ministerstiev poľnohospodárstva a výživy:

a) štátne majetky, šľachtiteľské a semenárske podniky a majetky a veľkovýkrmne,

b) podniky poľnohospodárskych služieb,

c) okresné poľnohospodárske stavebné podniky,

d) ostatné štátne organizácie v odvetví poľnohospodárstva s výnimkou odborového riaditeľstva poľnohospodárskych stavieb, projektových organizácií, vydavateľstiev, strojových počtovníckych staníc a poľnohospodárskych nákupných a zásobovacích podnikov.

§ 30
Zisk, hrubý dôchodok a ich použitie

(1) Podniky, ktoré sú daňovníkmi dôchodkovej dane, vytvárajú zisk; podniky, ktoré vykonávajú odvod z hrubého dôchodku alebo sú daňovníkmi poľnohospodárskej dane z dôchodkov, vytvárajú hrubý dôchodok.

(2) O použití zisku platí ustanovenie § 5.

(3) O použití hrubého dôchodku platí ustanovenie § 6 ods. 1. Po vykonaní úhrad povinností podľa § 6 ods. 1 používa podnik hrubý dôchodok na tvorbu a dopĺňanie

- rezervného fondu,
- fondu kultúrnych a sociálnych potrieb,
- fondu výstavby (obnovy a rozvoja základných prostriedkov),
- fondu bytovej výstavby,
- obratového fondu,

- ďalších účelových fondov so súhlasom odborového riaditeľstva a okresného poľnohospodárskeho združenia (výrobnej poľnohospodárskej správy),
- fondu pracujúcich.

§ 31
Odvody podnikov

(1) Štátne majetky, šľachtiteľské a semenárske podniky a majetky platia poľnohospodársku daň,*) z nepoľnohospodárskej činnosti vyrovnávaciu daň z obratu**) a ďalej príspevky nadpodnikovým orgánom vo výške ustanovenej Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy ČSR alebo Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy SSR. Dodatkové odvody a odvody odborovému riaditeľstvu vykonávajú podľa § 13.

(2) Veľkovýkrmne nie sú daňovníkmi poľnohospodárskej dane z dôchodkov; vykonávajú odvody z hrubého dôchodku vo výške poľnohospodárskej dane z dôchodkov. Inak pre ne platí ustanovenie odseku 1.

(3) O odvodoch podnikov poľnohospodárskych služieb a okresných poľnohospodárskych stavebných podnikov platia ustanovenia prvej časti okrem ustanovení o odvodoch z hrubého dôchodku (zo zisku), zo základných prostriedkov, zo zásob a o stabilizačnom odvode. Podniky poľnohospodárskych služieb ďalej nevykonávajú odvod z odpisov základných prostriedkov s výnimkou podnikov: Chmeliarstvo, Opravovne poľnohospodárskych strojov, Biovety, Rašelina a Závody organických hnojív v Bratislave.

(4) O odvodoch ostatných podnikov [§ 29 písm. d)] platia ustanovenia prvej časti s týmito odchýlkami:

a) odvod z hrubého dôchodku sa ustanovuje vo výške 12 %, pričom sa znižuje o zaplatenú poľnohospodársku daň;

b) nevykonáva sa odvod zo základných prostriedkov, odvod zo zásob a odvod z odpisov základných prostriedkov;

c) stabilizačný odvod sa zvyšuje za každé 1 % ročného prírastku počtu pracovníkov o 0,3 % objemu vyplatených miezd.

Fondy podnikov

§ 32
Rezervný fond

(1) V rezervnom fonde sústreďujú podniky zdroje nevyhnutné na preklenutie výkyvov svojho hospodárenia a na zabezpečenie stability úrovne odmien za prácu. Rezervný fond sa vytvára a dopĺňa prídelmi z hrubého dôchodku alebo zo zisku; jeho minimálnu výšku ustanoví vláda ČSSR.

(2) Ustanovenia § 16 ods. 2 až 4 platia obdobne.

§ 33
Fond kultúrnych a sociálnych potrieb

Pre tvorbu a použitie fondu kultúrnych a sociálnych potrieb platí ustanovenie § 19.

§ 34
Fond výstavby (obnovy a rozvoja základných prostriedkov)

O tvorbe a použití fondu výstavby (obnovy a rozvoja základných prostriedkov) platí obdobne ustanovenie § 18.

§ 35
Fond bytovej výstavby

(1) Fond bytovej výstavby vytvárajú podniky podľa potreby na zabezpečenie stabilizácie a reprodukcie pracovných síl v poľnohospodárstve.

(2) Zdrojmi fondu bytovej výstavby sú:

a) vlastné zdroje podniku na podnikovú bytovú výstavbu včítane splátok pôžičiek,

b) úvery,

c) dotácie (subvencie) na financovanie bytovej výstavby.

§ 36
Obratový fond

Zdrojom krytia obežných prostriedkov podnikov je obratový fond; dopĺňa sa prídelmi z hrubého dôchodku alebo zo zisku. Pri rozdeľovaní hrubého dôchodku alebo zisku je podnik povinný zabezpečiť, aby výška tohto fondu neklesla pod úroveň dosiahnutú k 1. januáru 1967.

§ 37
Fond pracujúcich

O fonde pracujúcich platí ustanovenie § 20.*)

Ostatné nástroje

§ 38

O hospodárení odborových riaditeľstiev platia ustanovenia § 23 až 25; tieto ustanovenia sa vzťahujú primerane aj na hospodárenie okresných poľnohospodárskych združení.

§ 39

(1) Štátnym poľnohospodárskym podnikom sa poskytujú zo štátneho rozpočtu podľa smerníc ministerstiev poľnohospodárstva a výživy, vydaných v spolupráci s ministerstvami financií republík, podľa zásad ustanovených Federálnym ministerstvom poľnohospodárstva a výživy po dohode s Federálnym ministerstvom financií a so Štátnou plánovacou komisiou

a) diferenciálne príplatky pre podniky hospodáriace v horších podmienkach, než na základe ktorých boli ustanovené základné nákupné ceny,

b) príplatky charakteru prémií a príplatky k cenám poľnohospodárskych výrobkov,

c) účelové subvencie na podporu spoločensky významných opatrení pre rozvoj poľnohospodárskej výroby, najmä na zabezpečenie stabilizácie a reprodukcie pracovných síl, na čiastočnú úhradu výrobných a nevýrobných investícií, na rozvoj koncentrácie a špecializácie poľnohospodárskej výroby, na ozdravovanie hovädzieho dobytka a na bytovú výstavbu,

d) stabilizačné dotácie pre ekonomicky neupevnené podniky na zvýšenie ich hmotného záujmu na raste trhovej produkcie.

(2) O použití prostriedkov zo štátneho rozpočtu, o financovaní investičnej výstavby a o hodnotení výsledkov platia primerane ustanovenia § 26 až 28.

TRETIA ČASŤ
OSTATNÉ ŠTÁTNE ORGANIZÁCIE

§ 40
Vnútorný obchod a služby

(1) Pre podniky a odborové riaditeľstvá riadené ministerstvami obchodu platia ustanovenia prvej časti vzťahujúce sa na podniky, ktoré sú daňovníkmi dane zo zisku alebo dôchodkovej dane, s týmito odchýlkami:

a) odborové riaditeľstvo nemusí vytvárať odborový fond technického rozvoja;

b) ustanovenie § 21 ods. 3 sa na tieto organizácie nevzťahuje.

(2) Pre ústredne riadené podniky, v ktorých prevažujú ročné tržby za služby obyvateľstvu (podniky nevykonávajúce obchodnú činnosť), ako aj pre ústredne riadené podniky zberu surovín tvorí sadzba odvodu z hrubého dôchodku 16 %. Pre tieto podniky platia ustanovenia prvej časti s týmito odchýlkami:

a) odvod zo zásob (§ 10 ods. 3) sa nevykonáva;

b) stabilizačný odvod sa ustanovuje vo výške 30 % z tej sumy objemu vyplatených miezd, ktorá prevyšuje súčin 90 % priemernej ročnej mzdy plánovanej na rok 1968 a počtu pracovníkov v roku, za ktorý sa vykonáva výpočet odvodu;

c) odborové riaditeľstvo nemusí vytvárať odborový fond technického rozvoja;

d) ustanovenie § 21 ods. 3 sa na tieto organizácie nevzťahuje.
Sadzba odvodu zo základných prostriedkov tvorí v týchto podnikoch 3 %.

§ 41
Odbyt a zásobovanie

Pre podniky odbytu a zásobovania platia ustanovenia vzťahujúce sa na podniky vykonávajúce odvod zo zisku alebo z hrubého dôchodku obsiahnuté v prvej časti; odvod z hrubého dôchodku vykonávajú vo výške 18 %. Vláda ČSSR určí podniky, ktoré nevykonávajú odvod zo zásob a pre ktoré platí úľava zo stabilizačného odvodu podľa § 11 ods. 5 písm. b); týmto podnikom ustanoví príslušná vláda podľa potreby dodatkový odvod do štátneho rozpočtu na čas, než sa im upraví odbytové rozpätie.

§ 42
Hospodárske organizácie výskumnej a vývojovej základne a projektové organizácie

(1) Pre samostatné hospodárske organizácie výskumnej a vývojovej základne platia ustanovenia o podnikoch vykonávajúcich odvod zo zisku alebo z hrubého dôchodku obsiahnuté v prvej časti s týmito odchýlkami:

a) odvod z hrubého dôchodku vykonáva organizácia vo výške 10 % z objemu všetkých vyplatených miezd, a to spôsobom upraveným v § 9 ods. 3,

b) odvod zo základných prostriedkov a odvod zo zásob (§ 10) sa nevykonáva;

c) ročnú priemernú plánovanú mzdu v roku 1966 podľa § 11 ods. 2 v prípadoch, keď nadriadený ústredný orgán (KNV) nerozhodne, že podniky budú postupovať podľa § 11 ods. 2 a 3, určí podnikom ministerstvo výstavby a techniky, ak ide o podnik, ktorý vykonáva stabilizačný odvod do štátneho rozpočtu republiky, alebo Federálne ministerstvo pre technický a investičný rozvoj, ak ide o podnik, ktorý vykonáva stabilizačný odvod do štátneho rozpočtu federácie;

d) ústredne riadeným organizáciám výskumnej a vývojovej základne sa investičná výstavba a objem devízových prostriedkov ustanoví v štátnom pláne rozvoja národného hospodárstva (a to v pláne vedy a techniky); tým nie je dotknutá možnosť uskutočňovať ďalšiu investičnú výstavbu a nákup devíz z vlastných zdrojov. Na zabezpečenie vybraných úloh štátneho plánu rozvoja vedy a techniky sa hospodárskym organizáciám prideľujú prostriedky na strojové a prístrojové investície a devízové prostriedky na nákup strojov a zariadenia.

(2) Pre samostatné projektové organizácie platia*) ustanovenia o podnikoch vykonávajúcich odvod zo zisku alebo z hrubého dôchodku obsiahnuté v prvej časti s týmito odchýlkami:

a) nevykonávajú odvod zo základných prostriedkov (§ 10);

b) ustanovenie odseku 1 písm. c) platí pre tieto organizácie obdobne;

c) stabilizačný odvod z prírastku počtu pracovníkov sa nezvyšuje v organizáciách, ktoré v súvislosti so zabezpečovaním projektovej prípravy stavieb ustanovených ako záväzná úloha určí ministerstvo výstavby a techniky po dohode s ministerstvom financií republiky, ak ide o organizáciu, ktorá vykonáva stabilizačný odvod do štátneho rozpočtu republiky, alebo Federálne ministerstvo pre technický a investičný rozvoj po dohode s Federálnym ministerstvom financií, ak ide o organizáciu, ktorá vykonáva stabilizačný odvod do štátneho rozpočtu federácie.

(3) Podnik vykonáva odvody podľa odseku 1 alebo 2 za určité nesamostatné výskumné a vývojové pracoviská alebo za určité nesamostatné projektové útvary v prípade, keď to ustanoví na návrh nadriadeného ústredného orgánu (KNV) ministerstvo financií republiky v spolupráci s ministerstvom výstavby a techniky, ak ide o odvod do štátneho rozpočtu republiky, alebo Federálne ministerstvo financií v spolupráci s Federálnym ministerstvom pre technický a investičný rozvoj, ak ide o odvod do štátneho rozpočtu federácie.

§ 43
Letecká doprava

Pre podniky leteckej dopravy platia ustanovenia vzťahujúce sa na podniky vykonávajúce odvod zo zisku alebo z hrubého dôchodku obsiahnuté v prvej časti s týmito odchýlkami:

a) sadzba odvodu z hrubého dôchodku tvorí 16 percent,

b) pre stabilizačný odvod platí úľava podľa § 11 ods. 5 písm. b),

c) nevykonáva sa odvod z odpisov základných prostriedkov (§ 12).

§ 44
Nákup poľnohospodárskych výrobkov

Pre poľnohospodárske nákupné a zásobovacie podniky platia ustanovenia vzťahujúce sa na podniky podliehajúce dôchodkovej dani obsiahnuté v prvej časti s týmito odchýlkami:

a) odvod z odpisov základných prostriedkov (§ 12) sa bude vykonávať až po roku 1971,

b) zásoby štátnych hmotných rezerv sa kryjú obratovým fondom a skladovacie náklady uhrádza Správa federálnych hmotných rezerv.

§ 45
Lesné hospodárstvo

(1) Pre podniky štátnych lesov (včítane stavebných a priemyselných závodov) platia ustanovenia o podnikoch vykonávajúcich odvod zo zisku alebo z hrubého dôchodku obsiahnuté v prvej časti s týmito odchýlkami:

a) sadzba odvodu z hrubého dôchodku tvorí 15 percent; tento odvod sa znižuje o odvod poľnohospodárskej dane. O odvod poľnohospodárskej dane sa nezniżuje základ pre výpočet odvodu z hrubého dôchodku;

b) okrem odvodu podľa písmena a) sa vykonáva doplnkový odvod ustanovený štátnym plánom absolútnou sumou v nadväznosti na plánované dodávky ihličnatého úžitkového dreva; pri zmene štátneho plánu dodávok ihličnatého úžitkového dreva sa doplnkový odvod zvýši alebo zníži o sumu predstavujúcu čistý zisk za každý plnometer ihličnatého dreva;

c) podnikom sa môže uložiť dodatkový odvod z hrubého dôchodku do štátneho rozpočtu za porušovanie zásad správneho hospodárenia v lese podľa osobitných predpisov vydaných Ministerstvom lesného a vodného hospodárstva ČSR alebo Ministerstvom lesného a vodného hospodárstva SSR po dohode s príslušným ministerstvom financií;

d) z hrubého dôchodku sa odvádza 1 % do kalamitného fondu ministerstva lesného a vodného hospodárstva;

e) odvod zo základných prostriedkov (§ 10) sa nevykonáva z objektov hradenia bystrín a lesnícko-technických meliorácií a z historických pamiatok;

f) pri lesných cestách a hradských, ktoré nie sú trvale vylúčené z verejnej prevádzky, a pri hájovniach a horárňach včítane príslušenstva tvorí sadzba odvodu zo základných prostriedkov 3 %;

g) pre stabilizačný odvod platí úľava podľa § 11 ods. 5 písm. b); zvýšenie (zníženie) stabilizačného odvodu podľa prírastku (úbytku) počtu pracovníkov sa neuplatňuje v prípadoch, keď zvýšenie (zníženie) počtu pracovníkov bolo vynútené spracúvaním kalamitného dreva a s tým súvisiacim presunom ťažieb medzi podnikmi;

h) odvod z odpisov základných prostriedkov (§ 12) lesnícko-technických meliorácií a hradenia bystrín sa nevykonáva;

ch) podniky odvádzajú nadriadenému orgánu do fondu pestovateľskej činnosti aj tržby získané z prekročenia dodávok ihličnatého úžitkového dreva, ak prekročenie dodávky ihličnatého úžitkového dreva presiahne 0,5 % dodávok určených podniku.

(2) Podniky sú povinné vytvoriť účelový fond pestovateľskej činnosti, do ktorého sa prevádzajú nevyčerpané prostriedky určené na pestovateľskú činnosť; o tieto prostriedky sa znižuje základ pre výpočet odvodu z hrubého dôchodku (§ 9 ods. 1). Do fondu pestovateľskej činnosti sa ďalej prideľuje z hrubého dôchodku 1 % zo mzdových a ostatných osobných nákladov na pestovateľskú činnosť znížených o ostatné osobné výdavky na túto činnosť. Nevyčerpané prostriedky tohto fondu určené na pestovateľskú činnosť možno použiť iba na pestovateľskú činnosť; prostriedky získané prídelom z hrubého dôchodku sa použijú na odmeny za dlhodobé dobré výsledky v zlepšovaní stavu lesa. Fond pestovateľskej činnosti môže vytvoriť i nadriadený orgán.

(3) Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva ČSR alebo SSR po dohode s príslušným ministerstvom financií ustanoví podnikom pravidlá pre doplnkový odvod podľa odseku 1 písm. b) a pre odvod tržieb podľa odseku 1 písm. ch). Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva ustanoví podnikom limit prostriedkov na pestovateľskú činnosť tak, aby ich úhrn tvoril 12 % plánovaných tržieb za drevo; zároveň ustanoví spôsob hospodárenia s fondom pestovateľskej činnosti (podľa odseku 2).

(4) Náklady na zalesňovanie nelesných pôd, na zalesňovanie na účely ochrany pôdy, na údržbu objektov hradenia bystrín a lesnícko-technických meliorácií, ako aj na biologickú činnosť lesnícko-technických meliorácií sa uhrádzajú podnikom z rozpočtových prostriedkov ministerstva lesného a vodného hospodárstva.

(5) Náhrady škôd spôsobených lesnému hospodárstvu exhaláciami priemyselných podnikov sa prevádzajú priamo do účelového fondu podnikov na odstránenie škôd a ich následkov.

(6) Ustanovenie § 24 ods. 2 písm. e) sa na podniky štátnych lesov nevzťahuje.

§ 46
Zahraničný obchod

Pre organizácie vykonávajúce zahraničný obchod platia ustanovenia o podnikoch podliehajúcich dani zo zisku obsiahnuté v prvej časti.

§ 47
Organizácie riadené Federálnym ministerstvom národnej obrany

(1) Pre hospodárske organizácie (štátne organizácie a organizácie podľa osobitného štatútu) riadené Federálnym ministerstvom národnej obrany podliehajúce dani zo zisku platia ustanovenia prvej časti vzťahujúce sa na podniky, ktoré sú daňovníkmi dane zo zisku alebo dôchodkovej dane, s týmito odchýlkami:

a) znovurozdelenie prostriedkov sa vykonáva v organizáciách podľa osobitného štatútu spôsobom ustanoveným Federálnym ministerstvom národnej obrany,

b) odvody z odpisov základných prostriedkov, ktoré sú v správe organizácií Federálneho ministerstva národnej obrany a neslúžia v záujme zabezpečenia obranyschopnosti štátu na zabezpečovanie výrobných úloh, sa nevykonávajú.

(2) Pre organizácie uvedené v odseku 1, ktoré však nepodliehajú dani zo zisku, platia ustanovenia vzťahujúce sa na podniky vykonávajúce odvod zo zisku alebo z hrubého dôchodku obsiahnuté v prvej časti a pre Vojenský projektový ústav aj ustanovenia § 42 s týmito odchýlkami:

a) odvody zo základných prostriedkov a odvody z odpisov základných prostriedkov uvedených v odseku 1 písm. b) sa nevykonávajú,

b) v niektorých organizáciách (podľa osobitného štatútu) sa okrem základného odvodu z hrubého dôchodku vykonáva dodatkový odvod, ktorého sadzbu a pravidlá ustanoví Federálne ministerstvo financií po dohode s Federálnym ministerstvom národnej obrany.

§ 48

Pre štátne hospodárske organizácie, pre ktoré tak ustanoví príslušná vláda, platia ustanovenia prvej časti s týmito odchýlkami:

a) ustanovenia § 9 až 12, 16, 17 a 24 sa na tieto organizácie nevzťahujú;

b) organizáciám sa môže ustanoviť výška odvodu zo zisku, odvodu z odpisov základných prostriedkov, príp. ďalších odvodov;

c) fond pracujúcich (§ 20) sa celý tvorí na ťarchu nákladov; nevyplácajú sa podiely na hospodárskych výsledkoch;

d) podniky môžu so súhlasom nadriadeného orgánu zriadiť obratový fond dopĺňaný zo zisku a z dotácií zo štátneho rozpočtu; výšku obratového fondu a jeho doplnenie ustanoví vykonávací finančný plán;

e) príslušná vláda ustanoví výšku podielu organizácií na nadplánovom zisku a spôsob jeho použitia.

§ 49
Príspevkové organizácie

(1) Príspevkové organizácie sú zapojené na štátny rozpočet, prípadne na rozpočet riadiaceho národného výboru príspevkom alebo odvodom, a to osobitne na prevádzku a osobitne na investície.

(2) Poskytovanie príspevku na prevádzku sa viaže na ukazovatele, ktoré ustanoví ústredný orgán po dohode s príslušným ministerstvom financií a v organizáciách riadených národnými výbormi riadiaci národný výbor.

(3) Príspevok na investície sa poskytuje do výšky investičného limitu. Zníži sa o odpisy zo základných prostriedkov, ak príslušná organizácia uhrádza z odpisov investície. Prípadný prebytok odpisov sa odvedie do štátneho rozpočtu, prípadne do rozpočtu riadiaceho národného výboru.

(4) Ústredný orgán môže poskytnúť organizácii návratnú prechodnú výpomoc, a to zo svojho rozpočtu, prípadne z prostriedkov dohodnutých s príslušným ministerstvom financií. Národný výbor poskytuje návratnú prechodnú výpomoc zo svojho rozpočtu alebo z fondu rezerv a rozvoja.

(5) Na plnenie mimoriadnych úloh môže ústredný orgán (národný výbor) zo zdrojov podľa odseku 4 poskytnúť organizácii mimoriadny účelový príspevok.

(6) Príspevkovým organizáciám sa môže uložiť dodatkový odvod do štátneho rozpočtu za prekročenie limitu mzdových prostriedkov uhrádzaný z pobádacieho fondu; podrobnosti ustanovujú osobitné predpisy.*) Ustanovenie § 15 ods. 3 platí obdobne.

ŠTVRTÁ ČASŤ
ŠTÁTNE HOSPODÁRSKE ORGANIZÁCIE RIADENÉ NÁRODNÝMI VÝBORMI

§ 50

Pre štátne hospodárske organizácie riadené národnými výbormi platia ustanovenia prvej časti, pokiaľ nie je ďalej ustanovené inak.

§ 51

(1) Pre štátne hospodárske organizácie riadené národnými výbormi podliehajúce dani zo zisku alebo dôchodkovej dani

a) neplatí ustanovenie § 23 o prostriedkoch výrobnej hospodárskej jednotky, § 13 ods. 2 o príspevkoch podnikov na úhradu nákladov činnosti národného výboru, § 13 ods. 1 písm. c) o odvodoch na znovurozdelenie prostriedkov a § 24 o znovurozdelení prostriedkov;

b) odvod podľa § 13 ods. 1 písm. e) vykonávajú riadiacemu národnému výboru vo výške a lehote ním určenej. Riadiaci národný výbor (s výnimkou krajského národného výboru) odvedie sumu vo výške podľa § 15 ods. 5 písm. a) okresnému národnému výboru (v lehote ním určenej) a ten potom súhrnne krajskému národnému výboru v lehote ním určenej. Krajské národné výbory vykonajú odvod podľa § 15 ods. 5 písm. a). Riadiace národné výbory môžu centralizovať prostriedky obdobne ako odborové riaditeľstvá (§ 23 ods. 4), a to účelove vo fonde rezerv a rozvoja.

(2) Štátne hospodárske organizácie riadené národnými výbormi nepodliehajúce dani zo zisku alebo dôchodkovej dani

a) nepoužívajú formu odvodu zo zisku;

b) odvody z hrubého dôchodku,*) zo základných prostriedkov, zo zásob a stabilizačný odvod vykonávajú do rozpočtu riadiaceho národného výboru;

c) neplatí pre ne ustanovenie uvedené v odseku 1 písm. a);

d) odvod podľa § 13 ods. 1 písm. e) vykonávajú podľa ustanovenia odseku 1 písm. b).

§ 52

(1) Pre podniky odbytu a zásobovania platí úľava zo stabilizačného odvodu podľa § 11 ods. 5 písm. b). Sadzba odvodu zo základných prostriedkov tvorí u nich 3 %; odvod zo zásob nevykonávajú.

(2) Pre podniky Československej automobilovej dopravy platí úľava zo stabilizačného odvodu podľa § 11 ods. 5 písm. b). Sadzba odvodu zo základných prostriedkov tvorí 6 % s výnimkou základných prostriedkov autobusových staníc, z ktorých tvorí 3 %. Pre odvod z odpisov základných prostriedkov platí ustanovenie § 12 s výnimkou základných prostriedkov slúžiacich na osobnú dopravu, z ktorých sa odvod nevykonáva.

(3) Národné podniky Cesty a okresné (mestské) stavebné podniky môžu vytvárať podnikový fond geologických prác primerane podľa ustanovenia § 23 ods. 3; fond sa tvorí prídelmi z hrubého dôchodku (zisku), o ktoré sa znižuje základ pre výpočet odvodu z hrubého dôchodku (základ dane zo zisku).

(4) Pre projektové ústavy platí ustanovenie § 42 ods. 1 písm. c) o určení priemernej mzdy ústavom pre výpočet základu stabilizačného odvodu. Odvod zo základných prostriedkov sa nevykonáva.

(5) Na podniky pre film, koncerty a estrády sa vzťahuje úľava zo stabilizačného odvodu podľa § 11 ods. 5 písm. b). Odvod zo základných prostriedkov sa nevykonáva.

(6) Pre podniky bytového hospodárstva neplatia ustanovenia § 9 až 12, 16, 17 a 24. Fond pracujúcich (§ 20) sa celý tvorí na ťarchu nákladov; nevyplácajú sa podiely na hospodárskych výsledkoch. Odpisy používajú podniky na úhradu vlastnej investičnej výstavby a zvyšujúcu časť odpisov odvádzajú do rozpočtu riadiaceho národného výboru.

(7) Organizácie mestského hospodárstva majú režim hospodárenia podľa toho, či ide o hospodárske alebo rozpočtové organizácie. Organizáciám mestského hospodárstva, prípadne aj iným organizáciám so zlúčenou hospodárskou i rozpočtovou činnosťou určí spôsob hospodárenia riadiaci národný výbor. Organizácie sa zaraďujú do odvetvia (druhu činnosti), ktoré má v organizácii najväčší podiel; v hospodárskych organizáciách sa použijú ekonomické nástroje a sadzby podľa príslušnosti k tomuto odvetviu (činnosti).

(8) Štátne majetky riadené národnými výbormi sa spravujú ustanoveniami druhej časti; platí pre ne aj ustanovenie § 51 ods. 2.

(9) Pre príspevkové organizácie riadené národnými výbormi platí ustanovenie § 49.

PIATA ČASŤ
SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 53
Rezervy

(1) Štátnymi rozpočtami môžu byť ústredným orgánom (nie však krajským národným výborom) ustanovené objemy finančných rezerv, ktoré tieto orgány používajú v podnikoch nimi riadených na

ekonomické vyrovnanie nepriaznivých hospodárskych dôsledkov zmien plánov a na rozšírenie úloh plánu, ako aj na zabezpečovanie hospodárskej stability. Osobitným druhom finančných rezerv sú rizikový a rezervný fond Federálneho ministerstva zahraničného obchodu, ďalej fondy ministerstiev poľnohospodárstva a výživy ČSR a SSR, ministerstiev lesného a vodného hospodárstva**) ČSR a SSR a Federálneho ministerstva národnej obrany.***)

(2) Finančné rezervy podľa odseku 1 sa tvoria z prostriedkov štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov; spôsob tvorby a použitia finančných rezerv ustanoví Federálne ministerstvo financií, ak ide o rezervy ústredných orgánov federácie, a ministerstvá financií republík podľa zásad ustanovených Federálnym ministerstvom financií, ak ide o rezervy ústredných orgánov republík.

§ 54
Združovanie prostriedkov a poskytovanie príspevkov

(1) Socialistické organizácie a národné výbory sa môžu zúčastňovať príspevkami na investičnej výstavbe a prevádzke, najmä školských, zdravotníckych, sociálnych, rekreačných, telovýchovných a kultúrnych zariadení, miestnych komunikácií, vodohospodárskych zariadení, verejného osvetlenia a zariadení pracovnej rehabilitácie. Za tým účelom dobrovoľne zmluvne združujú svoje finančné a hmotné prostriedky*) alebo poskytujú pracovnú výpomoc,**) prípadne poskytujú úhradu nákladov spojených s výučbou pracovníkov organizácie.

(2) Dobrovoľné príspevky, ktoré poskytujú socialistické organizácie národným výborom alebo národné výbory socialistickým organizáciám, sa smú použiť výhradne na účel, na ktorý boli poskytnuté.

(3) Združovanie prostriedkov a poskytovanie dobrovoľných príspevkov môže podrobnejšie upraviť Federálne ministerstvo financií po dohode s ministerstvami financií republík.

§ 55
Financovanie úloh štátneho plánu rozvoja vedy a techniky

(1) Úlohy štátneho plánu rozvoja vedy a techniky sa financujú:

a) z prostriedkov štátneho rozpočtu,***)

b) z prostriedkov štátneho rozpočtu a zároveň z finančných prostriedkov výrobných hospodárskych jednotiek, pri čom sa výška prostriedkov štátneho rozpočtu ustanoví sumou vyjadrujúcou percentný podiel z plánovaných nákladov na riešenie úloh. Prostriedky štátneho rozpočtu sa čerpajú v percentnej výške zodpovedajúcej ustanovenému podielu z plánovaných nákladov, a to najviac do sumy ustanovenej v štátnom rozpočte.

(2) Za využitie výsledkov vyriešených úloh štátneho plánu rozvoja vedy a techniky neodvádzajú výrobné hospodárske jednotky zúčastňujúce sa na ich financovaní úhradu do štátneho rozpočtu.

§ 56
Použitie prostriedkov na výplatu miezd

V prípadoch, keď mzdový vývoj v organizácii v priebehu roka vážne ohrozuje dodržanie limitu mzdových prostriedkov, môže nadriadený orgán, prípadne príslušný ústredný orgán v rozsahu ustanovenom osobitnými predpismi obmedziť právo organizácie disponovať s prostriedkami na jej účte.†)

Kontrola odvodov

§ 57

(1) Odvody kontrolujú príslušné finančné orgány. Týmto ustanovením nie je dotknuté kontrolné oprávnenie nadriadených orgánov.

(2) Ak príslušný finančný orgán zistí, že suma podľa § 58 ods. 3 sa organizáciám neodčerpala, uloží odviesť túto sumu zvýšenú o 50 % do štátneho rozpočtu.

(3) Odvolanie proti rozhodnutiam príslušných finančných orgánov, ktoré uložili vykonanie odvodov a zaplatenie pokút podľa tohto nariadenia do štátneho rozpočtu (rozpočtu príslušného národného výboru), na osobitný účet štátu alebo do štátnych fondov, nemá odkladný účinok.

§ 58

(1) Orgán hospodárskeho riadenia je povinný uhradiť organizácii spôsobenú škodu, ak jej uloží povinnosť platiť odvod (dodatkový odvod) neoprávnene.

(2) Organizácia je povinná zaplatiť do štátneho rozpočtu pokutu, ak neoprávnene zvýšila alebo znížila svoj fond a porušila tým pri tvorbe alebo použití fondu povinnosti ustanovené jej právnymi predpismi. Pokuta tvorí za každý deň 1 ‰ zo sumy, o ktorú bol fond neoprávnene zvýšený alebo znížený.

(3) Organizácia, ktorá poruší ustanovenia § 16 ods. 4 alebo § 19 ods. 4, je povinná odviesť nadriadenému orgánu sumu vo výške vyplatených podielov.

(4) Ak organizácia použije prostriedky poskytnuté zo štátneho rozpočtu na iné než ustanovené účely, prípadne ak odčerpá prostriedky zo štátneho rozpočtu neoprávnene, uloží jej príslušný finančný orgán, aby vrátila neoprávnene použitú, prípadne neoprávnene odčerpanú sumu do štátneho rozpočtu a zaplatila z neoprávnene použitých, prípadne neoprávnene odčerpaných prostriedkov do štátneho rozpočtu za každý deň pokutu vo výške 1 ‰. O postupe pri výkone tohto rozhodnutia platí obdobne ustanovenie § 57 ods. 3.

§ 59
Účasť pracujúcich

Ústredné orgány, národné výbory, odborové riaditeľstvá a štátne socialistické organizácie sú povinné vytvárať podmienky a zabezpečovať aktívnu účasť pracujúcich na riadení národného hospodárstva, najmä v spolupráci s Revolučným odborovým hnutím. Pritom vychádzajú predovšetkým z ustanovení Zákonníka práce, z ustanovení IV. všeodborového zjazdu o závodných výboroch základných organizácií Revolučného odborového hnutia so zmenami a doplnkami vykonanými uznesením celoštátnej všeodborovej konferencie v máji 1965 a zo smerníc vydaných Ústrednou radou Československého revolučného odborového hnutia.

Záverečné ustanovenia

§ 60

(1) Vláda ČSSR môže povoliť výnimky z tohto nariadenia, a to aj výnimky nevyhnutné pre experimentálne overovanie nových foriem finančného hospodárenia. V prípadoch, keď vlády republík povoľujú výnimky pre experimentálne overovanie plánovitého riadenia,*) môžu povoliť i z tohto nariadenia výnimky nevyhnutné na uplatnenie experimentu.

(2) Federálne ministerstvo financií môže povoliť výnimky z ustanovení § 48 a § 49 pre organizácie riadené federálnymi orgánmi, ministerstvá financií republík pre organizácie riadené orgánmi republík.

(3) Pri likvidácii celých závodov a samostatných, miestne odlúčených veľkých prevádzok, prípadne obdobných organizačných celkov (ďalej len „závody“), ktoré sú organizačnými zložkami podnikov riadených Federálnymi orgánmi, môže Federálne ministerstvo financií na návrh príslušného ústredného orgánu povoliť tieto výnimky:

a) podnik nezvyšuje odpisy o zostatkovú cenu základných prostriedkov likvidovaných závodov,

b) ustanovenie o zvýšení stabilizačného odvodu z prírastku počtu pracovníkov sa netýka pracovníkov prevedených do iných podnikov.

(4) Pri likvidácii podnikov riadených federálnymi orgánmi, prípadne ich závodov môže Federálne ministerstvo financií na návrh príslušného ústredného orgánu povoliť:

a) odklad odvodov z odpisov základných prostriedkov do konečného vyrovnania majetkových vzťahov podniku, prípadne upraviť výšku týchto odvodov podľa výsledku likvidácie,

b) zníženie, prípadne odpustenie povinnosti platiť odvod z odpisov základných prostriedkov podniku, ktorý nemôže pri prevode základného prostriedku na inú organizáciu previesť aj povinnosť odvodu z odpisov tohto základného prostriedku, ak by inak príjmy z likvidácie nestačili na úhradu záväzkov likvidujúceho podniku,

c) zníženie zostatkovej ceny základných prostriedkov, ktoré podnik prevádza do správy (vlastníctva) inej organizácie alebo ktoré naďalej používa na náhradnú výrobu, a to bez zúčtovania tohto zníženia na ťarchu nákladov.

(5) Oprávnenia podľa odsekov 3 a 4 patria ministerstvám financií republík, ak ide o podniky riadené orgánmi republík a ich organizačné zložky.

(6) Federálne ministerstvo financií môže upustiť od vymáhania pokút a iných sankcií ustanovených platnými predpismi za nevčasné, nesprávne alebo neúplné vykonanie platieb do štátneho rozpočtu v prípadoch, keď podniky riadené federálnymi orgánmi urobia v lehote ustanovenej Federálnym ministerstvom financií a podľa pokynov príslušného ministerstva financií vlastnými pracovníkmi kontrolu svojich povinností voči štátnemu rozpočtu a rozpočtom národných výborov a štátnym fondom za roky 1967, 1968, 1969 a v tej istej lehote odvedú neprávom zadržané sumy.

§ 61

Osobitné predpisy ustanovujú nevyhnutné odchýlky zo spôsobu finančného hospodárenia pre oblasť obrany a bezpečnosti štátu, uránového priemyslu a štátnych hmotných rezerv.

§ 62

(1) Zrušuje sa vládne nariadenie č. 100/1966 Zb. o plánovitom riadení národného hospodárstva v znení vládnych nariadení č. 83/1967 Zb., č. 16/1968 Zb., č. 148/1968 Zb. a č. 169/1969 Zb.; národné výbory však postupujú podľa ustanovení paragrafov 73 až 79 uvedeného vládneho nariadenia s výnimkou ustanovení § 74 ods. 3, § 76 ods. 2 písm. c), § 77 ods. 2 druhej vety - pred bodkočiarkou, § 79 ods. 2 prvej vety, a to až do tých čias, keď nadobudnú účinnosť zákony národných rád, ktorými sa ustanovia základné pravidlá o štátnych rozpočtoch republík a národných výborov.

(2) Vládna vyhláška č. 154/1960 Zb. o podnikových fondoch pracujúcich zostáva v platnosti len pre organizácie určené Ústrednou radou Československého revolučného odborového hnutia.

§ 63

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; finančné hospodárenie príslušných organizácií sa podľa neho spravuje začínajúc rokom 1971.

Dr. Štrougal v. r.

*) Nariadenie vlády ČSR č. 38/1970 Zb. o ekonomických nástrojoch na zabezpečenie oblastnej proporcionality.

**) Zákon ČNR č. 173/1969 Zb. o podnikových daniach a príspevku na sociálne zabezpečenie v znení zákona č. 119/1970 Zb. a zákon SNR č. 178/1969 Zb. o podnikových daniach a príspevku na sociálne zabezpečenie v znení zákona č. 117/1970 Zb.

***) Zákon ČNR č. 120/1970 Zb. o dôchodkovej dani a príspevku na sociálne zabezpečenie a zákon SNR č. 116/1970 Zb. o dôchodkovej dani a príspevku na sociálne zabezpečenie.

*) Smernice k jednotnej účtovej osnove v národnom hospodárstve (Vestník ÚKĽKŠ, čiastka 13-14/1966) v znení ich dodatkov - registrované v čiastke 2/1967 Zb.

**) § 5 ods. 2 zákona č. 83/1966 Zb. o štvrtom päťročnom pláne.

***) Netýka sa poistného nemocenského poistenia.

*) Netýka sa poistného nemocenského poistenia.

**) T. j. evidované v účtovníctve ako samostatné inventárne predmety.

*) Spôsob výpočtu priemerného počtu pracovníkov a prepočet prírastku (úbytku) počtu pracovníkov s kratším pracovným časom na osoby plne zamestnané sa vykonáva podľa smerníc Federálneho štatistického úradu.

*) Predpisy upravujúce prirážku k poistnému nemocenského poistenia.

**) § 51 vyhlášky Štátnej komisie pre financie, ceny a mzdy č. 47/1967 Zb. o cenách.

***) Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 158/1970 Zb. o usmerňovaní mzdového vývoja a o zásadách odmeňovania práce.

†) Zákon č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

††) Zákon Českej národnej rady č. 77/1969 Zb. o Štátnom fonde na zúrodnenie pôdy a zákon Slovenskej národnej rady č. 179/1969 Zb. o Štátnom fonde na zúrodnenie pôdy.

*) Zákon č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

*) Vyhláška Ministerstva financií a Ústrednej rady odborov č. 145/1968 Zb. o fonde kultúrnych a sociálnych potrieb a o pobádacom fonde.

*) Zákon č. 112/1966 Zb. o poľnohospodárskej dani.

**) Vyhláška Ministerstva financií ČSR č. 45/1969 Zb. o niektorých opatreniach na úseku dane z obratu a dane zo mzdy a vyhláška Ministerstva financií SSR č. 46/1969 Zb. o niektorých opatreniach na úseku dane z obratu a dane zo mzdy.

*) Do tohto fondu plynú spravidla prémie za prírastok trhovej produkcie.

*) Sadzbu odvodu z hrubého dôchodku ustanovuje § 5 ods. 1 písm. d) zákona vo výške 16 %.

*) Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 158/1970 Zb. o usmerňovaní mzdového vývoja a o zásadách odmeňovania práce.

*) Sadzba odvodu z hrubého dôchodku podľa § 5 ods. 1 písm. c) zákona tvorí 16 %.

**) Kalamitný fond, fondy na nepoistiteľné škody, na stabilizáciu pracovných síl, na upevnenie JRD a na pestovateľskú činnosť.

***) Kalamitný fond lesného hospodárstva.

*) § 360a Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. v znení zákona č. 138/1970 Zb.

**) Tým nie sú dotknuté ich povinnosti podľa § 40 zákona č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu.

***) § 11 ods. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva financií č. 103/1966 Zb. o financovaní neinvestičných potrieb rozvoja vedy a techniky a obdobných činností.

†) Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 158/1970 Zb. o usmerňovaní mzdového vývoja a o zásadách odmeňovania práce.

*) § 31 ods. 4 zákona č. 145/1970 Zb. o národohospodárskom plánovaní.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.